ΓΡΑΦΕΙΑ — ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΓΕΡΟΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΑΛΕΞ. ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 177
ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
ΣΥΝΤΑΞΙΣ: 24-94
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ: 48-23
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΑΙ 1.50

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Μ. ΣΑΒΒΑΤΟΝ
2
ΜΑΪΟΥ 1964
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ ΙΘ'
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 5904

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΑΤΡΩΝ – ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1886

ΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΟΣ - ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΑΚΡΩΣ ΤΕΤΑΜΕΝΑΙ

ΑΝΗΣΥΧΗΤΙΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑ ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ ΜΕ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

Η ΧΩΡΑ ΕΤΟΙΜΗ Ν' ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΑΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΝ

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΑΠΟΒΑΣΙΣ ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΑΝΟΗΤΟΣ, ΛΕΓΕΙ Ο ΣΤΙΚΚΕΡ

ΔΕΝ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ Η ΛΕΞΙΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ Ν.Α.Τ.Ο.

ΑΘΗΝΑΙ, 1.— Οἱ ραδιοφωνικοὶ σταθμοὶ τῶν Ἀθηνῶν μετέδιδον ἐπὶ διήμερον κυβερνητικὴν ἀνακοίνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεφανίζοντο τεταμέναι αἱ σχέσεις Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, γεγονὸς τὸ ὁποῖον προεκάλεσεν ηὐξημένας ἀνησυχίας.

Ὑπὸ ἁρμοδίας στρατιωτικῆς πηγῆς προσετίθετο σήμερον ὅτι οὐδὲν πρόσθετον μέτρον ἐλήφθη ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑτοιμότητα τῶν ἑλληνικῶν ἐνόπλων δυνάμεων διὰ τὴν ἀπόκρουσιν πάσης τυχὸν ἀποπείρας τῶν Τούρκων. Ἐτονίζετο, πάντως, ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἑτοίμη νὰ ἀντιμετωπίσῃ πᾶν ἐνδεχόμενον καὶ νὰ δώσῃ ἄμεσον καὶ κεραυνοβόλον ἀπάντησιν εἰς πᾶσαν πρόκλησιν.

Ἡ μεταδιδομένη διὰ τῶν ραδιοσταθμῶν κυβερνητικὴ ἀνακοίνωσις ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν περιέχονται διαρκῶς συγκλίνουσαι πληροφορίαι ἐκ διαφόρων πηγῶν, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας τὸ ἀπὸ πολλοῦ μελετώμενον στρατιωτικὸν ἐγχείρημα τῆς τουρκικῆς ἀποβάσεως εἰς Κύπρον εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα. Παρ' ὅλον ὅτι γενικῶς θεωρεῖται ἀπίθανος ἡ πραγματοποίησις τοῦ ἐν λόγῳ ἐγχειρήματος, καθ' ὃ διάστημα ἡ διεθνὴς δύναμις εἰρηνεύσεως τῶν Ἡνωμ. Ἐθνῶν εὑρίσκεται ἐγκατεστημένη εἰς Κύπρον, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπιθυμεῖ νὰ διαβεβαιώσῃ τὴν Κοινὴν Γνώμην ὅτι ἔχουν ληφθῆ ὅλα τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα καὶ ὅτι αἱ ἑλληνικαὶ ἔνοπλοι δυνάμεις ἐξακολουθοῦν νὰ εὑρίσκωνται εἰς κατάστασιν ἑτοιμότητος, συμφώνως ἄλλωστε πρὸς τὴν γραμμήν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἀπὸ καιροῦ χαράξει ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ ὁποία συνοψίζεται: Διατήρησις τῆς εἰρήνης καὶ ἐν περιπτώσει ἐπιθέσεως, ἄμυνα».

Ἡ κατάστασις ἐχαρακτηρίζετο τὴν νύκτα ὡς ἄκρως ἀνησυχητική, ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως αἱ διπλωματικαὶ πηγαὶ ἐτόνιζον ὅτι, ἀντιθέτως ἀπὸ τὰς ἑσπερινὰς ὥρας σήμερον ἐσημειώθη ἐλαφρὰ κάπως βελτίωσις.

ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟΝ ΠΑΡΕΒΙΑΣΕ ΤΟΝ ΕΝΑΕΡΙΟΝ ΧΩΡΟΝ ΜΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ, 1.— Τηλεγραφοῦν ἐκ Ρόδου ὅτι τὴν πρωΐαν σήμερον τουρκικὸν στρατιωτικὸν ἀεροπλάνον παρεβίασε τὸν ἑλληνικὸν ἐναέριον χῶρον καὶ ἐπὶ 30 λεπτὰ τῆς ὥρας κατώπτευσε τὸ ἀεροδρόμιον Μαριτσῶν Ρόδου.

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΑΝΤΙΤΟΡΠΙΛΛΙΚΑ ΑΝΟΙΚΤΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΩ

Ἐξ ἄλλου, τὴν 1ην μ. μ. τρία τουρκικὰ ἀντιτορπιλλικὰ ἐθεάθησαν περιπολοῦντα ἀνοικτὰ τοῦ ἀκρωτηρίου Κριὸς καὶ πλησίον τῆς νήσου Κῶ. Ἐν συνεχείᾳ, τὰ τρία σκάφη εἰσῆλθον εἰς τὸν τουρκικὸν ὅρμον Ἀλατσάτα, ἔναντι τῶν νήσων Σύμης καὶ Ρόδου.

Ὡς γνωστόν, τὰ Δωδεκάνησα, διὰ τῆς συνθήκης εἰρήνης, ἀφ' ἧς παρεχωρήθησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, παραμένουν ἄοπλα. Τὸν χῶρον τῆς Δωδεκανήσου καλύπτουν περιπολίαι ἑλληνικῶν σκαφῶν, τὰ ὁποῖα κινοῦνται μεταξὺ Ρόδου — Καστελλορίζου καὶ Καρπάθου μέχρι τοῦ Κυπριακοῦ πελάγους. Ἄλλα ἑλληνικὰ πολεμικὰ σκάφη καλύπτουν τὸν θαλάσσιον χῶρον τοῦ Αἰγαίου καὶ τὰς νήσους Κῶ, Λέρον μέχρις Σάμου. Ἀκολουθεῖ ἄλυσος σκαφῶν μέχρι τῶν βορείων ἀκτῶν τῆς Δυτικῆς Θράκης.

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΟΙ

Ἐν τῷ μεταξύ, αἱ δυνάμεις ἀσφαλείας τῆς Δωδεκανήσου ἐτέθησαν εἰς ἄμεσον ἑτοιμότητα καὶ 6.000 ἔφεδροι Δωδεκανήσιοι εἰδοποιήθησαν νὰ εἶναι ἐπὶ ποδὸς διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν πᾶν ἐνδεχόμενον.

ΚΑΘΗΣΥΧΑΣΤΙΚΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΟΥ ΝΑΤΟ

ΑΘΗΝΑΙ, 1.— Ἀνεχώρησε σήμερον (χθὲς) τὴν μεσημβρίαν ἀεροπορικῶς, ἐπιστρέφων εἰς Παρισίους, ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ ΝΑΤΟ κ. Στίκκερ. Εἰς τὸν ἀερολιμένα τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸν προέπεμψαν ὁ μόνιμος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Παππᾶς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ ΝΑΤΟ διευθυντὴς τοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, πρεσβευτὴς κ. Καπαλούρης.

Μετὰ τοῦ κ. Στίκκερ, ἀνεχώρησε καὶ ὁ Γκρέκ, ἀναπληρωτὴς γεν. γραμματεὺς τοῦ ΝΑΤΟ διὰ τὰς οἰκονομικὰς ὑποθέσεις.

Ὁ κ. Στίκκερ, ὁμιλῶν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου, ἐδήλωσεν ὅτι εἶχεν εἰλικρινεῖς καὶ λίαν χρησίμους συνομιλίας κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς Ἀθήνας τόσον μετὰ τοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως κ. Παπανδρέου, ὅσον καὶ μετὰ τῶν ὑπουργῶν κ. κ. Κωστοπούλου, Μαύρου καὶ Γαρουφαλιᾶ.

Ἀναφερόμενος εἰς τὰς πληροφορίας περὶ ἐνδεχομένης τουρκικῆς ἀποβάσεως εἰς Κύπρον, ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ ΝΑΤΟ εἶπεν ὅτι δὲν δύναται οὔτε νὰ διανοηθῇ κἄν τοιοῦτόν τι.

Ἀπαντῶν ἐξ ἄλλου, εἰς σχετικὴν ἐρώτησιν, εἶπεν ὅτι κατὰ τὴν γνώμην του δὲν ὑφίσταται ἡ λέξις: πόλεμος, προκειμένου περὶ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

Τέλος, ὁ κ. Στίκκερ ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ὅπως ὅλα τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη ἀντιμετωπίσουν τὴν κατάστασιν μὲ σύνεσιν, ὑπομονὴν καὶ ἠρεμίαν διὰ τὸ κοινὸν καλόν.

Ἐρωτηθεὶς ἐν συνεχείᾳ τί θὰ γίνῃ εἰς περίπτωσιν πολέμου, ἐπανέλαβεν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὅτι τὸ ΝΑΤΟ δὲν ἔχει ἀνάμιξιν εἰς τὸ Κυπριακόν.

Ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν ἐνόπλων δυνάμεων, τὰς οἰκονομικὰς ἐπιβαρύνσεις κλπ., εἶπεν ὅτι πολλὰ ἐκ τῶν μελῶν τῆς συμμαχίας ἔχουν ὑποβάλει τοιαῦτα στοιχεῖα. Ἀπομένει ὅμως ἡ συγκέντρωσις τῶν στοιχείων, ἡ ὁποία συντελεῖται μὲ βραδὺν ρυθμόν. Ὅταν προσέθεσεν, ὅλα τὰ στοιχεῖα συγκεντρωθοῦν θὰ δυνηθῶμεν νὰ τὰ ἐπεξεργασθῶμεν.

Ἐρωτηθεὶς ἂν ἡ Τουρκία ἐπιδεικνύῃ πνεῦμα συνεργασίας ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω θεμάτων, ἀπήντησεν ὅτι ἡ Τουρκία δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ προετοιμάσῃ τὰ σχέδιά της.

ΔΕΝ ΑΝΗΣΥΧΕΙ ΔΙΑ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Εἰς ἄλλην ἐρώτησιν, ἂν καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκετο εἰς Ἄγκυραν ἐξέφρασεν ἀνησυχίας διὰ τὰς τουρκικὰς ἐνεργείας ἔναντι τοῦ Πατριαρχείου, ὁ κ. Στίκκερ ἀπήντησεν ὅτι συνεζήτησε μετὰ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως τὸ πρόβλημα τοῦτο.

Ἐρωτηθεὶς ἐν συνεχείᾳ ἐὰν τὸν ἀπασχολῇ ἡ ἐκδήλωσις περαιτέρω ἐνεργειῶν εἰς βάρος τῶν Πατριαρχείων καὶ κατὰ πόσον ἔχουν δοθῆ ἐγγυήσεις ὅτι τοῦτο δὲν θὰ συμβῇ, ἀπήντησε:

—Δὲν ἀνησυχῶ.

Ἐπίσης ὁ κ. Στίκκερ, ἀπαντῶν εἰς ἄλλας ἐρωτήσεις, εἶπεν ὅτι δὲν συνεζήτησεν οὔτε εἰς τὴν Ἄγκυραν οὔτε εἰς τὰς Ἀθήνας σχέδια σχετικὰ μὲ ἐνδεχομένην τουρκικὴν ἀπόβασιν εἰς τὴν Κύπρον, καὶ ἐτόνισεν ὅτι τὸ ΝΑΤΟ εἶναι ἀντίθετον πρὸς πᾶσαν μορφὴν ἐπιθέσεως.

ΑΘΗΝΑΙ, 1.— Οἱ Τοῦρκοι ἀπήλασαν σήμερον ἕνα ἱερέα καὶ ἕνα Ἕλληνα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὄλα τὰ στοιχεῖα συγκεντρωθοῦν θὰ δυνηθῶμεν νὰ τὰ πρακτορεύσουν.

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ

Ἐν τῷ μεταξύ, ἐπὶ τῷ τερματισμῷ τῶν συνομιλιῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ γεν. Γραμματέως τοῦ ΝΑΤΟ ἐξεδόθη τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινωθὲν:

«Τῇ προσκλήσει τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὁ κ. Στίκκερ, γεν. γραμματεὺς τοῦ ΝΑΤΟ, ὅστις συνωδεύετο παρὰ τοῦ κ. Γκρέκ, ἀναπληρωτοῦ γεν. γραμματέως διὰ τὰς οἰκονομικὰς ὑποθέσεις, ἐρχόμενος ἐξ Ἄγκύρας, ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας τὴν 29ην Ἀπριλίου 1964 πρὸς διεξαγωγὴν συνομιλιῶν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν προβλημάτων ἀμύνης τοῦ Ν. Δ. τομέως τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας καὶ τῆς ἐφαρμογῆς συναφοῦς ἀποφάσεως, υἱοθετηθείσης κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπουργικὴν σύνοδον τοῦ Δεκεμβρίου 1963.

»Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βραχείας αὐτοῦ παραμονῆς, ὁ κ. Στίκκερ ἐγένετο δεκτὸς παρὰ τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Παπανδρέου, μετὰ τοῦ ὁποίου προέβη εἰς εὐρεῖαν ἀνταλλαγὴν ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν προαναφερθέντων προβλημάτων. Ὁ γεν. γραμματεὺς εἶχεν ἐπίσης συζητήσεις μετὰ τῶν κ. κ. Κωστοπούλου, ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Μαύρου, ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ Γαρουφαλιᾶ, ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης».

ΩΣ ΕΔΗΛΩΣΕΝ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΙΗΤ ΝΤΗΠΑΡΤΜΕΝΤ

Αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι ἐπιθυμοῦν ζωηρῶς ἐπίλυσιν τοῦ Κυπριακοῦ

Μεσολαβητικὴ προσπάθεια

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, 1.— Ἐκπρόσωπος τοῦ Σταίητ Ντηπάρτμεντ ἐδήλωσε σήμερον ὅτι αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι ὑποστηρίζουν ὅ,τιδήποτε, τὸ ὁποῖον θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ σημειωθῇ πρόοδος ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῆς Κύπρου.

Ὁ ἐκπρόσωπος ἐδήλωσε τὰ ἀνωτέρω κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σημερινῆς συνεντεύξεώς του πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου, κατόπιν ἐρωτήσεως ἑνὸς δημοσιογράφου, κατὰ πόσον αἱ Ἡνωμ. Πολιτεῖαι θὰ ἐδέχοντο πρότασιν διὰ τὴν ἀνάληψιν μεσολαβητικῆς προσπαθείας μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

ΜΕΓΑΛΕΙΟ ΚΑΙ ΑΘΛΙΟΤΗΣ ΑΠΟ ΑΣΗΜΑΝΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τοῦ κ. ΚΩΝΣΤ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑ

Μέσα στὴν ἀπέραντη σκηνὴ τοῦ Θείου Δράματος, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὸ χείμαρρο τῶν Κέδρων, κορυφώνεται στὸ λόφο τοῦ Γολγοθᾶ καὶ τελειοῦται στὸν Κῆπο τοῦ Τάφου, κινοῦνται πρόσωπα ποικίλα. Σπουδαῖα καὶ ἀσήμαντα. Πρωταγωνιστές, ποὺ συγκλονίζουν ἢ κομπάρσοι, ποὺ μὲ τὴν ἀπόκρυφη παρουσία τους δίνουν ἕνα ἰδιαίτερο χρῶμα στὴ σκηνή. Μιὰ ξεχωριστὴ φωτοσκίασι, ποὺ ἐκπέμπεται ἀπὸ τὸ ποιὸν τῆς ψυχῆς τους. Ἄτομα ταπεινά, ποὺ μὲ ἔργα καὶ πράξεις μικρὲς κι' ἀσήμαντες φέρνουν στὸ προσκήνιο ἄλλοτε μεγαλεῖο καὶ ἄλλοτε ἀθλιότητα.

Ἀξίζει νὰ ἀναζητήσῃ κανείς, στὶς ἀπόμερες γωνιὲς τοῦ Θείου Δράματος, τὰ ἀσήμαντα αὐτὰ πρόσωπα καὶ νὰ ἐπισημάνῃ τὶς μικρὲς κι' ἀσήμαντες πράξεις τους, ποὺ ὑποσημαίνουν πότε ὕψος ἀρετῆς καὶ πότε βάθος κολάσεως.

☆

Μέσα στὴν πρώτη κιόλας σκηνὴ τοῦ Θείου Δράματος, σ' ἐκείνη, ποὺ ἐκτυλίσσεται στὸν κῆπο τῆς Γεθσημανῆ, ξεπροβάλλει ἕνα ἐντελῶς ἀσήμαντο πρόσωπο. Ὁ Μάλχος! Θάταν, ἀρά γε, λιγώτερο ἐφιαλτικὴ ἡ σκηνὴ τῆς προδοσίας, χωρὶς τὴν παρουσία τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ; Ποιὸς ξέρει. Εἶναι ὅμως βέβαιο, ὅτι θἄλειπε ἀπ' αὐτὴν ἡ προσωποποίησι τοῦ τυφλοῦ φανατισμοῦ καὶ τῆς βαναυσότητας, ποὺ τὴν ἐνσαρκώνει ἡ ἀκάθαρτη μορφὴ τοῦ Μάλχου καὶ ποὺ τὴν ὑπογραμμίζει ἡ ματωμένη γραμμή, ποὺ σύρθηκε ἀπὸ τὸ αὐτί του ὡς τὸ μαχαῖρι τοῦ Πέτρου. Μικρή, βέβαια, ἡ προσθήκη μέσα στὴν τόση κακουργία τῆς σκηνῆς. Μιὰ σταγόνα στὸν ὠκεανό. Ναί! Ἀλλὰ ἐκείνη ἡ σταγόνα, ποὺ ξεχειλίζει τὸ ποτῆρι τῆς ἀηδίας. Μικρὴ κι' ἀσήμαντη ἡ συμβολὴ τοῦ μίσθαρνου δούλου στὴν ὅλη βαναυσότητα τῆς προδοσίας. Ἱκανὴ ὅμως νὰ ὁλοκληρώσῃ τὴ φρίκη τῆς σκηνῆς.

☆

Ἂν ὁ Μάλχος εἶναι ὁ πρῶτος μικρὸς κι' ἀσήμαντος, ποὺ δίνει μὲ τὴν παρουσία του μιὰ μεγάλη καὶ σημαντικὴ καθίζησι στὴ στάθμη τῆς σκηνῆς τοῦ Κήπου, ἕνας ἄλλος ὁμότεχνός του καὶ ὁμόψυχός του δίνει, δεύτερος, μὲ μιὰ χειρονομία του, τὴν ὁλοκλήρωσι τῆς ἀθλιότητας μιᾶς ἄλλης σκηνῆς. Τῆς σκηνῆς τῆς αὐλῆς τοῦ Ἀρχιερέως. Ἦταν μηδαμινὴ ἡ δική του προσθήκη. Ἕνα ράπισμα μέσα σὲ τόσους ἐμπτυσμοὺς καὶ κολαφισμοὺς καὶ μάστιγας, τί εἶχε νὰ προσθέσῃ; Ἤρκεσε, ὅμως, ἡ εὐτέλεια τῶν ἐσωτερικῶν κινήτρων τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ γιὰ νὰ δώσῃ στὸ ράπισμά του δύναμη καταλυτική. Γιὰ νὰ γίνῃ ἀρεστὸς στὸν Ἀρχιερέα, ὑψώνει τὸ χέρι κατὰ ἑνὸς ἀνυπεράσπιστου ὑποδίκου. Ἕνα εὐτελὲς κίνητρο ἀνθρωπαρεσκείας κινεῖ τὸ χέρι ἑνὸς μηδαμινοῦ ἀνθρώπου σὲ μιὰ χειρονομία ἀπύθμενης ἀθλιότητας.

☆

Στὸ ἴδιο περιβάλλον, ἕνα ἄλλο, ἐπίσης, πρόσωπο προσθέτει μιὰ ἀκόμη ἀσχήμια. Εἶναι ἡ παιδίσκη! Δὲν συνέτρεχε λόγος νὰ προσθέσῃ τίποτε στὴν ἐξουθένωσι τοῦ Πέτρου. Ἦταν πλήρης καὶ ὁριστική. Καὶ χωρὶς τὶς φωνασκίες της καὶ τοὺς κατατρεγμούς της, ὁ Πέτρος ἦταν ἀδύνατο νὰ ὀρθοποδήσῃ. Ἡ ψυχή του εἶχε ἀποκολληθῆ ἀπὸ τὸ Χριστὸ καὶ καμμιὰ πυρὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν ξαναζεστάνῃ. Ἀλλ' ἡ στριγγλὴ φωνὴ τῆς παιδίσκης, ποὺ ἀναστάτωσε τὴν Αὐλὴ τοῦ Ἀρχιερέως, ἦλθε νὰ δώσῃ μιὰ σπρωξιὰ σ' ἕναν κλυδωνιζόμενο ἄνθρωπο καὶ νὰ μεταβάλῃ τὸ τρίκλισμά του σὲ παταγώδη πτῶσι. Μιὰ μικρὴ κι' ἀσήμαντη συμβολὴ γιὰ μιὰ μεγάλη καὶ ἀπέργραπτη καταστροφή.

☆

Δὲν εἶναι, ὅμως, μόνον μικροὶ ἄνθρωποι, ποὺ μὲ ἀσήμαντες πράξεις ἔκαμαν ἀρικτότερη τὴ σκηνὴ τοῦ Θείου Δράματος. Εἶναι καὶ ἄλλοι, ταπεινοὶ ἄνθρωποι, ποὺ μὲ ἐντελῶς μικρὲς πράξεις ἔδωσαν ἕναν ὑψηλὸ τόνο ἀνθρωπιάς καὶ ἐξάρσεως στὴν ὅλη εἰκόνα. Μικροὶ καὶ ἀφανεῖς αὐτοί, ἔρριψαν μὲ τὴ λάμψι τῆς ἀρετῆς τους ἀπὸ τὸ βάθος τῆς σκηνῆς ἕνα καινούργιο φῶς στὸ προσκήνιο. Τοὺς πιὸ πολλοὺς θὰ τοὺς βροῦμε στὸν ἀνήφορο τοῦ Γολγοθᾶ. Πάντα σὲ κάποιο ἀνήφορο συναντᾷ κανεὶς τέτοιες ταπεινὲς καὶ ὡραῖες ψυχές. Ἁπλοί, αἰσχυντηλοί, περίσεμνοι, δίνουν μὲ τὴν παρουσία τους οἱ ἄνθρωποι τοῦτοι κάποια ἀνάσα στὴ φρίκη τοῦ Γολγοθᾶ. Κάποιο φῶς στὴ μουντὴ σκηνή του.

☆

Φτωχὸς κι' ἀσήμαντος γύριζε ἀπὸ τὸν ἀγρό του ὁ Σίμων, ὅταν βρέθηκε ἀνεπάντεχα στὴν ἀποκορύφωσι τῆς δοκιμασίας. Εἶχε λυγίσει ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ Σταυροῦ ὁ Κατάδικος καὶ εἶχε πέσει μισοστρατίς, κυκλωμένος ἀπὸ ἀρὲς καὶ ἀναθέματα. Τὸ σήκωμα τοῦ Σταυροῦ Του δὲν ἦταν παρὰ μιὰ πολὺ μικρὴ βοήθεια μέσα στὴ φοβερὴ ἐγκατάλειψη. Μικρή. Ἀλλὰ γενναία. Τοῦ τὴν πρόσφερε ὁλόψυχα ἕνας ταπεινός, ἀλλὰ γενναῖος. Ἕνας φτωχὸς ἀγρότης, ποὺ στάθηκε ὁ πρῶτος καὶ μεγάλος Σταυροφόρος τοῦ κόσμου.

Κανένας μεγαλόσταυρος ἀπ' ὅσους ἔλαμψαν στὰ στήθη μεγάλων καὶ ἐπιφανῶν δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ συγκριθῇ σὲ δόξα καὶ μεγαλεῖο μὲ τὸ σταυρό, ποὺ ἔκαμψε τοὺς ὤμους τοῦ φτωχοῦ Σίμωνα. Τοῦ μεγαλόσταυρου τούτου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συμπόνοιας. Μικρὴ κι' ἀσήμαντη ἡ θυσία του, ἐπέσυρε, ὅμως, μεγάλη κι' ἀπροσμέτρητη χάρι. «Μικρὰν φωνὴν ἀφήσας ὁ λῃστὴς — ψάλλει ὁ ὑμνῳδὸς — μεγάλην χάριν εὗρεν».

☆

Ὁ Κυρηναῖος ὅμως δὲν ἦταν ὁ μόνος φτωχὸς καὶ ἀφανής, πού, χάρις σὲ μιὰ μικρὴ καὶ ἀσήμαντη πράξη, εἰσῆλθε στὴν αἰωνιότητα. Δίπλα του παραστέκουν καὶ ἄλλες φτωχὲς κι' ἀσήμαντες ψυχές, ποὺ μὲ τὴν ἁπλῆ κι' ἀνεπιτήδευτη ἐκδήλωσή τους, ἀποκαλύπτουν ὅλο τὸ μεγαλεῖο τῆς ψυχῆς τους. Ἀνώνυμες γυναῖκες τοῦ λαοῦ, χωρὶς νἄχουν τὸ ἀνάστημα τῶν μυροφόρων, προσφέρουν ὡστόσο τὸ δικό τους μάλαγμα στὸν πόνο τοῦ Κατάδικου. Τὸ δάκρυ, ποὺ τὸ χύνουν ἄφθονο στὸ μαρτυρικὸ πέρασμά Του. Ἕνα δάκρυ, ποὺ γιὰ νὰ ἀναβλύσῃ δὲν θἄθελε συμπόνοια μόνο, ἀλλὰ καὶ ἡρωϊσμό. Ἡρωϊσμό, ποὺ θ' ἀντιπαραταχθῇ στοὺς ἀφροὺς τοῦ μίσους καὶ τὰ ἀναθέματα, ποὺ παφλάζουν γύρω. Δὲν ἔμεινε ἀδιάφορος στὴν προσφορὰ τούτη ὁ Κατάδικος. Στράφηκε πρὸς τὸ μέρος τους μὲ βλέμμα ἱλαρὸ καὶ τὶς τίμησε μὲ τοὺς λόγους Του: «Μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ...».

Ποιὸς ξέρει καὶ πόσες ἄλλες φτωχές, ἀλλὰ γενναῖες ψυχὲς θὰ μάλαξαν μὲ τέτοιες ἀσήμαντες, ἀλλ' ἀνεκτίμητες, πράξεις τὸν πόνο τοῦ Σταυροῦ. Δὲν τὶς μάθαμε. Ἀλλ' εἶναι βέβαιο, ὅτι δὲν ἔλειψαν ἀπὸ καμμιὰ στιγμὴ τοῦ Θείου Δράματος, οὔτε ἀπὸ τὴν κορυφαία, ποὺ ξετυλίχτηκε πάνω στὸ λόφο. Γιατί κι' ἀπὸ κεῖ δὲν ἔλειψε ὁ Ἄνθρωπος.

Μέσα στὴ θύελλα τοῦ στυγνοῦ πάθους, ποὺ σάρωνε, σίφουνας μίσους, τὴν κορυφὴ τοῦ λόφου τοῦ Μαρτυρίου, μιὰ ψυχὴ ἀντιστέκεται. Θυμᾶται, πὼς στοὺς μελλοθάνατους προσφέρουν ἕνα ἀναισθητικὸ ποτό, ποὺ τὸν μουδιάζει καὶ τὸν βυθίζει σὲ κάποια νάρκη. Ἀσήμαντη ἀνακούφιση στὸ φριχτὸ μαρτύριο τῆς σταυρώσεως. «Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε».

Τοῦφτανε ἡ γλυκειὰ γεύση τῆς ἀνθρωπιᾶς τοῦ φτωχοῦ κι' ἀνώνυμου ἐκείνου ἀνθρώπου, ποὺ ἦλθε μὲ τὴν ἁπλῆ αὐτὴ χειρονομία νὰ ἐπισημάνῃ τὴν παρουσία τοῦ ἀληθινοῦ Ἀνθρώπου.

Καὶ χωρὶς τὴ βοήθεια τοῦ ἐσμυρνισμένου οἴνου, ἀλλὰ μὲ τὴν συμπαράστασι τέτοιων Ἀνθρώπων, μποροῦσε ὁ Θεάνθρωπος νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν δοκιμασία τοῦ Σταυροῦ...

☆

Λένε, πὼς ὅταν πήγαιναν νὰ μπαρκάρουν τὸν Ναπολέοντα γιὰ τὸ νησὶ τῆς ἐξορίας του, ἕνας ἄνθρωπος τοῦ λιμανιοῦ τόλμησε, μέσα στὸ μίσος καὶ τὴν καταφρόνια, ποὺ κύκλωνε τὸν αἰχμάλωτο πολεμάρχη, νὰ βγάλῃ τὸ καπέλλο του καὶ νὰ χαιρετήσῃ. Στράφηκε στὸ διπλανό του ὁ μεγάλος Κορσικανὸς καὶ τοῦ εἶπε: Ἀφοῦ ὑπάρχουν τέτοιες ἡρωϊκὲς ψυχές, ἱκανὲς γιὰ τόσο ἀσήμαντες πράξεις, ἡ Γαλλία δὲν θὰ πεθάνῃ.

Τὸ ἴδιο θὰ μποροῦσε νὰ πῇ κανεὶς καὶ γιὰ τὴν ἐποχή μας, τὴν ὁποία τόσες καὶ τόσες ἀφανεῖς ψυχὲς μὲ ἀσήμαντες πράξεις εἴτε τὴν ρυπαίνουν, εἴτε τὴν ἀνυψώνουν. Ὅσο οἱ δεύτεροι ὑπερτεροῦν, ἂν ὄχι σὲ ἀριθμό, ἀλλὰ σὲ ποιό, ἡ Ἰδέα Ἄνθρωπος δὲν θὰ ἀποθάνῃ. Θὰ συσταυροῦται μὲν μετὰ τοῦ Ἰησοῦ, ἀλλὰ θὰ συνανίσταται μαζί Του.

ΚΩΝ. Κ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΣ

Σημ. Συντ.: Τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον τοῦ συνεργάτου μας κ. Κωνστ. Κούρκουλα, ἐκπαιδευτικοῦ συμβούλου, δημοσιεύεται σήμερον λόγῳ τῆς μὴ ἐκδόσεως χθὲς τῶν ἐφημερίδων, συνεπείᾳ τῆς ἀργίας τῆς Ἐργατικῆς Πρωτομαγιᾶς.

ΠΕΡΙ ΤΟ ΑΠΟΚΟΡΥΦΩΜΑ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Ἡ θρησκευτικότης τῶν συμπολιτῶν ὑπῆρξε χθὲς ἔντονος καὶ συγκινητική

Ἡ Ἀποκαθήλωσις, ὁ στολισμὸς καὶ ἡ περιφορὰ τῶν Ἐπιταφίων

Μὲ κατάνυξιν καὶ εὐπρέπειαν, ὡς ἁρμόζει εἰς τὰς ἱεροτελεστίας, ὁ Πατραϊκὸς λαὸς παρηκολούθησε χθὲς εἰς τοὺς ναοὺς τὴν μὲν πρωΐαν τὴν Ἀκολουθίαν τῆς Ἀποκαθηλώσεως, τὴν δὲ ἑσπέραν τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἐγκωμίων καὶ τὴν περιφορὰν τῶν Ἐπιταφίων. Συγκινητικὴ ἦτο ἡ προσέλευσις τῶν νέων, οἱ ὁποῖοι κατέκλυσαν τοὺς ναούς. Ὁ ὡραῖος καιρός, ὁ ὁποῖος ἐ